

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O‘RTA MAXSUS TA‘LIM VAZIRLIGI
QARSHI MUHANDISLIK-IQTISODIYOT INSTITUTI

Ro‘yxatga olindi

№ 852
“29” 08 2022 y.

BYUDJET HISOBOTI
FANI
SILLABUSI

Bilim sohasi:	400000 – Ijtimoiy soha, iqtisod va huquq
Ta‘lim sohasi:	410100 – Iqtisod
Magistratura mutaxassisliklari:	70410102-Audit (tarmoqlar va sohalar bo‘yicha)

Qarshi-2022

Fanning sillabusi o'quv, ishchi o'quv reja va o'quv dasturiga muvofiq ishlab chiqildi.

Tuzuvchi:

Egamberdiyeva S.R. – “Buxgalteriya hisobi va audit” kafedrasida dotsenti

Taqrizchilar:

Ergasheva Z. – Qarshi shahar “Audit-hisob markazi” MCHJ raisi.

S.N.Hamrayeva. – QMII “Innovatsion iqtisodiyot”
kafedrasida mudiri, i.f.d.

Fan sillabusi Qarshi muhandislik-iqtisodiyot institutining “Buxgalteriya hisobi va audit” kafedrasining 2022 yil 24.08 dagi 1- son yig'ilishida hamda “Iqtisodiyot” fakulteti Uslubiy Komissiyasining 2022 yil 24.08 dagi 01-son yig'ilishida muhokama qilinib, tasdiqlangan.

Institut Uslubiy Kengashining 2022 yil 29.08 .dagi 01 son yig'ilishi qarori bilan o'quv jarayonida foydalanishga tavsiya etilgan.

O'quv uslubiy boshqarma boshlig'i

Fakultet uslubiy komissiyasi raisi

Kafedra mudiri:

Sh.R.Turdiyev

A.B.Qurbonov

A.T.Alikulov

**“Byudjet hisoboti”
fani sillabusi**

Fan (modul) kodi 336 BUDR 1 4 2.02	O‘quv yili 2022-2023	Semestr 2	ECTS krediti 4
Fan (modul) turi (Tanlov fani)	Ta’lim tili o‘zbek		Haftalik dars soati 4
Fanning nomi	Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)	Mustaqil ta’lim	Jami yuklama
Byudjet hisoboti 2-семестр	60	60	120

O‘qituvchi haqida ma’lumot

Kafedra nomi	Buxgalteriya hisobi va audit		
O‘qituvchilar	F.i.sh.	Telefon nomeri	e-mail
Ma’ruzachi	Egamberdiyeva Salima Rayimovna	+998 90 517 30 80	Egamberdiyeva.salima@bk.ru
Amaliy mashg‘ulot	Egamberdiyeva Salima Rayimovna	+998 90 517 30 80	Egamberdiyeva.salima@bk.ru
Laboratoriya mashg‘uloti	-	-	-

I.Fanning mazmuni

Ushbu kursda «Byudjet hisoboti» fanining mazmuni, predmeti va metodi, uning mohiyati, maqsadi va vazifalari, «Budjet hisoboti» fanining predmeti va metodi Budjet tashkilotlari buxgalteriya balansi Budjet tashkilotlarining xarajatlar smetalari ijrosi to‘g‘risidagi hisoboti, Budjet tashkilotlarining budjetdan tashqari pul mablag‘lari harakati to‘g‘risidagi hisobotlar, Budjet tashkilotlarida nomoliyaviy aktivlar harakati to‘g‘risidagi hisobot, Budjet tashkilotlarining debitorlik va kreditorlik majburiyatlari to‘g‘risidagi hisoboti, Budjet tashkilotlarining moliyaviy natijalar to‘g‘risidagi hisoboti, Davlat budjetiga va davlat maqsadli jamg‘armalari budjetlariga daromadlar tushumlari to‘g‘risida hisobotlar, Budjet kassa ijrosiga oid hisobotlar Moliya organlarida davlat budjeti ijrosiga oid hisobotlar Davlat maqsadli jamg‘armalari budjeti ijrosiga oid hisobotlar Budjet ijrosiga oid hisobotlarni umumlashtirish, ko‘rib chiqish hamda tasdiqlash tartibi Budjet hisobotlarinig axborot imkoniyatlari va ularni tahlili kabi mavzular uzviylik va uzluksizlik nuqtai-nazaridan mantiqiy ketma-ketlik asosida o‘rganiladi. Fanni o‘rganish orqali mutaxassis kasbiy faoliyati davomida moliyaviy hisob va uni yuritilishini to‘liq o‘zlashtiradi. Ushbu « Byudjet hisoboti » fanini o‘qitish buxgalteriya hisobi sohasidagi mutaxassis – iqtisodchilarni tayyorlash

bo'yicha qo'yilgan talablardan kelib chiqadi. Buxgalteriya hisobi bo'yicha yetuk mutaxassislarini tayyorlash tizimida «Byudjet hisoboti» fani yetakchi o'rinni egallaydi. Bu fanni o'rganish talabalarga o'xshash fanlarni chuqur o'rganish uchun yetarli asos bo'lib xizmat qiladi.

«Byudjet hisoboti» fanining asosiy maqsadi talabalarni 410100 – Iqtisod ta'lim sohasining DTS, 70410102-Audit (tarmoqlar va sohalar bo'yicha) magistratura mutaxassisligining malaka talablari hamda mazkur mutaxassislikning asosiy obektlari, asosiy maqsad esa kelajakda shu sohadagi mutaxassislarga buxgalteriya hisobini tashkil qilish, ishbilarmonlik faoliyati bo'yicha mustahkam nazariy bilim berish, tajribalarni o'rgatish, hisob siyosatini o'rnatish, moliyaviy siyosat, iqtisodiyotni boshqarishda asoslanadigan va tegishli qarorlar qabul qilinadigan axborotlarni yig'ish va ularga ilmiy asosda ishlov berish usullarini o'rgatishdir.

Fanning vazifasi. Buxgalteriya hisobi bo'yicha yetuk mutaxassislarini tayyorlash tizimida «Byudjet hisoboti» fani muhim o'rinni egallaydi. Bu fanni o'rganish talabalarga o'xshash fanlarni chuqur o'rganish uchun yetarli asos bo'lib xizmat qiladi.

Asosiy maqsad esa kelajakda shu sohadagi mutaxassislarga buxgalteriya hisobini tashkil qilish, ishbilarmonlik faoliyati bo'yicha mustahkam nazariy bilim berish, tajribalarni o'rgatish, hisob siyosatini o'rnatish, moliyaviy siyosat, iqtisodiyotni boshqarishda asoslanadigan va tegishli qarorlar qabul qilinadigan axborotlarni yig'ish va ularga ilmiy asosda ishlov berish usullarini o'rgatishdir. to'g'risida nazariy bilim berish va amaliy ko'nikmalar hosil qilishdan iborat.

II. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetentliklar)

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

- talaba «Budjet hisoboti» fanining predmeti va metodi, budjet tashkilotlari buxgalteriya balansi, budjet tashkilotlarining xarajatlar smetalari ijrosi to'g'risidagi hisboti, budjet tashkilotlarining budjetdan tashqari pul mablag'lari harakati to'g'risidagi hisobotlar, budjet tashkilotlarida nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risidagi hisobot, budjet tashkilotlarining debitorlik va kreditorlik majburiyatlari to'g'risidagi hisoboti, budjet tashkilotlarining moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisoboti, davlat budjetiga va davlat maqsadli jamg'armalari budjetlariga daromadlar tushumlari to'g'risida hisobotlar, budjet kassa ijrosiga oid hisobotlar, moliya organlarida davlat budjeti ijrosiga oid hisobotlar, davlat maqsadli jamg'armalari budjeti ijrosiga oid hisobotlar, budjet ijrosiga oid hisobotlarni umumlashtirish, ko'rib chiqish hamda tasdiqlash tartibi, budjet hisobotlarining axborot imkoniyatlari va ularni tahlili kabi masalalar haqida **tasavvur va bilimga ega bo'lishi;**

- talaba budjet tashkilotlari buxgalteriya balansi, budjet tashkilotlarining xarajatlar smetalari ijrosi to'g'risidagi hisboti, budjet tashkilotlarining budjetdan tashqari pul mablag'lari harakati to'g'risidagi hisobotlar, byudjet tashkilotlarida nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risidagi hisobot, budjet tashkilotlarining debitorlik va kreditorlik majburiyatlari to'g'risidagi hisoboti, byudjet tashkilotlarining moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisoboti, davlat budjetiga va davlat maqsadli jamg'armalari budjetlariga daromadlar tushumlari to'g'risida hisobotlar, budjet kassa ijrosiga oid hisobotlar, moliya organlarida davlat budjeti ijrosiga oid hisobotlar, davlat maqsadli jamg'armalari budjeti ijrosiga oid hisobotlar, budjet ijrosiga oid hisobotlarni umumlashtirish, ko'rib chiqish hamda tasdiqlash tartibi, budjet hisobotlarining axborot imkoniyatlari va ularni tahlili bo'yicha **ko'nikmalariga ega bo'lishi;**

-talaba byudjet tashkilotlari buxgalteriya balansi, byudjet tashkilotlarining xarajatlar smetalari ijrosi to'g'risidagi hisboti, byudjet tashkilotlarining byudjetdan tashqari pul mablag'lari harakati to'g'risidagi hisobotlar, byudjet tashkilotlarida nomoliyaviy aktivlar

harakati to'g'risidagi hisobot, byudjet tashkilotlarining debitorlik va kreditorlik majburiyatlari to'g'risidagi hisoboti, byudjet tashkilotlarining moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisoboti, davlat byudjetiga va davlat maqsadli jamg'armalari byudjetlariga daromadlar tushumlari to'g'risida hisobotlar, byudjet kassa ijrosiga oid hisobotlar, moliya organlarida davlat byudjeti ijrosiga oid hisobotlar, davlat maqsadli jamg'armalari byudjeti ijrosiga oid hisobotlar, byudjet ijrosiga oid hisobotlarni umumlashtirish, ko'rib chiqish hamda tasdiqlash tartibi, byudjet hisobotlarining axborot imkoniyatlari va ularni tahlili kabi masalalar to'g'risida aniq **malakalariga ega bo'lishi kerak.**

III. Ta'lim texnologiyalari va uslublari

Yo'nalishning o'ziga xos xususiyatlari dasturni interfaol usullarda o'zlashtirishni taqazo qiladi. Bunda asosiy e'tibor auditoriya mashg'ulotlarida va mustaqil tayyorgarlikda o'zlashtiriladigan chuqurlashtiriladigan nazariy bilimlarga hamda ob'ektiv jarayonlar va hodisalarga nisbatan dunyoqarashni shakllantirishda ma'ruza mashg'ulotlariga katta o'rin ajratiladi.

Dastur materiallarini o'zlashtirish to'rt xil:

- muammoli mavzular bo'yicha;
- mustaqil o'zlashtirilishi murakkab bo'lgan bo'limlar bo'yicha;
- ta'lim oluvchilarda alohida qiziqish uyg'otuvchi bo'limlar bo'yicha;
- ma'ruzalarni interfaol usulda o'qitish yo'li bilan;

mustaqil ta'lim olish va ishlash, kollektivlar va munozaralar jarayonida o'zlashtiriladigan bilimlar bo'yicha mashg'ulotlar o'tkazish yo'li bilan amalga oshirishni nazarda tutadi.

Mustaqil tayyorgarlik jarayonida talaba adabiyotlar, internet materiallari va me'yoriy hujjatlar bilan ishlashni uddalashni namoyon qilishi, auditoriya mashg'ulotlari paytida qabul qilingan ma'lumotlarni mushohada qilish va mustaqil ijodiy qarorlar qabul qila olish qobiliyatlarini ko'rsatishi zarur.

Fanni o'zlashtirishda masofadan o'qitish (modul platformasi), darslik, o'quv qo'llanmalari va ma'ruzalar matnlarining elektron versiyalari, ma'ruzalar o'qish, video-audio mashg'ulotlar va elektron resurslar (Internet tarmog'i orqali) dan foydalaniladi.

Dastur talabalar bilimini reyting-nazoratidan foydalanadigan o'quv jarayonini tashkil qilishning kredit-modul tizimi tamoyillari asosida amalga oshadi.

IV. Fan tarkibi (ma'ruza mashg'ulotlari)

2-семеcтp

№	Mavzular	Qisqacha mazmuni	Soat
1.	«Budjet hisoboti» fanining predmeti va metodi	1. «Budjet hisoboti» fanining predmeti va ob'ektlari. 2. Budjet hisobotlarining tarkibi, ularni tuzishning maqsadi hamda xususiyatlari. 3. Budjet tashkilotlari va budjet mablag'lari oluvchilarning moliyaviy hisobotlarni tuzishning me'yoriy-uslubiy asoslari. 4. Davlat budjeti, davlat maqsadli jamg'armalari ijrosiga oid hisobotlarni	2

		tuzishning me'yoriy-uslubiy asoslari. 5. Budget hisobotlarini tuzishda qo'llaniladigan axborot tizimlari tarkibi.	
2.	Budget tashkilotlari buxgalteriya balansi	1. Budget tashkilotlarida buxgalteriya balansini tuzilishi, ko'rsatkichlarni shakllantirish ularni tegishli hisob registrlari va xujjatlar bilan o'zaro muvofiqligi. 2. Balans moddalarini inventarizatsiya qilish. 3. Buxgalteriya balansini tuzish.	2
3.	Budget tashkilotlarining xarajatlar smetalari ijrosi to'g'risidagi hisoboti	1. Xarajatlar smetasi ijrosi to'g'risida hisobotni tuzish va ularni tegishli hisob registrlari va xujjatlar bilan o'zaro muvofiqligi. 2. Xarajatlar smetasi ijrosi haqida oylik hisobot. 3. Xarajatlar smetasi ijrosi to'g'risida hisobotni tuzish.	2
4.	Budget tashkilotlarining budgetdan tashqari pul mablag'lari harakati to'g'risidagi hisobotlar	1. Budget tashkilotini rivojlantirish jamg'armasi bo'yicha pul mablag'lari harakati to'g'risida hisobot. 2. Tibbiyot muassasalarini moddiy rag'batlantirish va rivojlantirish jamg'armasi bo'yicha pul mablag'lari harakati to'g'risida hisobot. 3. Ta'lim muassasalarida o'qitishning to'lov-kontrakt shaklidan tushgan mablag'lar harakati to'g'risida hisobot. 4. Boshqa budgetdan tashqari mablag'lar harakati bo'yicha hisobot	4
5.	Budget tashkilotlarida nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risidagi hisobot	1. Nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risida hisobot. 2. Nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risida hisobotni tuzish.	2
6.	Budget tashkilotlarining debitorlik va kreditorlik majburiyatlari to'g'risidagi hisoboti	1. Debitorlik va kreditorlik majburiyatlari hisobini tashkil etish, uning maqsadi va vazifalari. 2. Turli debitor va kreditorlar bilan hisob-kitoblar hisobi. 3. Boshqa debitor va kreditorlar bilan hisoblashuvlar hisobi. 4. Debitorlik va kreditorlik qarzlari to'g'risida ma'lumot.	2

7.	Budjet tashkilotlarining moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisoboti	<ol style="list-style-type: none"> 1. Joriy yilning moliyaviy natijalari to'g'risida hisobot. 2. Moliyaviy natijalari to'g'risida hisobotni tuzish. 3. Budjet tashkilotlari tomonidan moliyaviy hisobotlarni tasdiqlash va taqdim etish tartibi. 	2
8.	Davlat budjetiga va davlat maqsadli jamg'armalari budjetlariga daromadlar tushumlari to'g'risida hisobotlar	<ol style="list-style-type: none"> 1. Davlat budjetiga va davlat maqsadli daromadlar tushumlari to'g'risida hisobotlar tarkibi va ularni tuzishning maqsadi hamda xususiyatlari. 2. Soliqlar va boshqa majburiy to'lovlarni to'g'risidagi hisobotlarni tuzish hamda moliya organlariga taqdim etilishi tartibi 3. Markaziy bank tomonidan taqdim etiladigan davlat byudjeti va davlat maqsadli jamg'armalari byudjetlari daromadlari tushumlari to'g'risidagi hisobotlarni tuzilishi. 4. Soliqlar va boshqa majburiy to'lovlar tushumlari bo'yicha solishtirish dalolatnomalarini tuzish. 	2
9.	Budjet kassa ijrosiga oid hisobotlar	<ol style="list-style-type: none"> 1. G'aznachilik bo'linmalarida byudjet ijrosiga oid hisobotlarni tuzishning maqsadi, hamda xususiyatlari. 2. Hududiy g'azna tarnzit schyotlarida mablag'lar qoldig'i va daromadlar tushimi hamda xarajatlari haqida kunlik hisobotlarni tuzish tartibi. 3. G'aznachilik bo'limlarida Qoraqalpog'iston Respublikasi va maxaliy byudjetlar daromadlari va xarajatlari ijrosi to'g'risida oylik, choraklik va yillik hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibi. 4. G'aznachilik bo'limlarida Respublika byudjeti daromadlari va xarajatlari ijrosi to'g'risida oylik, choraklik va yillik hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibi. 5. G'aznachilik bo'limlarida byudjet hisobotlarini tuzishning axborot tizimlari va ulardan foydalanish. 	2
10.	Moliya organlarida davlat budjeti ijrosiga	<ol style="list-style-type: none"> 1. Moliya organlarida Davlat budjeti ijrosi boyicha hisobotlarni tuzishning maqsadi, hamda xususiyatlari. 	4

	oid hisobotlar	<p>2. Qoraqalpog‘iston Respublikasi va mahalliy</p> <p>3. Qoraqalpog‘iston Respublikasi va mahalliy byudjetlar daromadlari va xarajatlari ijrosi to‘g‘risida hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibi.</p> <p>4. Respublika byudjeti daromadlari va xarajatlari bo‘yicha hisobotlarni, O‘zbekiston Respublikasi davlat byudjeti ijrosiga oid hisobotlarni tuzish.</p> <p>5. Moliya organlarida budjet tashkilotlariga</p>	
11.	Davlat maqsadli jamg‘armalari budjeti ijrosiga oid hisobotlar	<p>1. Davlat maqsadli jamg‘armalari budjeti ijrosiga oid hisobotlarni tuzishning maqsadi, hamda xususiyatlari.</p> <p>2. Davlat maqsadli jamg‘armalarini taqsimlovchi organlarda budjetlar ijrosiga oid hisobotlarni tuzishning tashkiliy jihatlari.</p> <p>3. Davlat maqsadli jamg‘armalari budjeti daromadlari kassa ijrosiga oid hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibi.</p> <p>4. Davlat maqsadli jamg‘armalari budjeti xarajatlari kassa ijrosiga oid hisobotlarni tuzish hamda taqdim etish tartibi.</p> <p>5. Davlat maqsadli jamg‘armalari budjeti ijrosiga oid hisobotlarni axborot imkoniyatlari va ularni tahlili.</p>	4
12.	Budjet ijrosiga oid hisobotlarni Umumlashtirish, ko‘rib chiqish hamda tasdiqlash tartibi	<p>1. Davlat budjeti va davlat maqsadli jamg‘armalari budjeti ijrosiga oid hisobotlarni tashqi auditi va ularni baholash.</p> <p>2. Qoraqalpog‘iston Respublikasi viloyatlar va Toshkent shaxar hamda rayon va shaxarlar mahalliy budjetlari ijrosiga oid yillik hisobotlarni tasdiqlash tartibi.</p> <p>3. O‘zbekiston Respublikasi Davlat budjeti ijrosiga oid hisobotlarni ko‘rib chiqish va tasdiqlash tartibi.</p> <p>4. Davlat maqsadli jamg‘armalari budjeti ijrosiga oid hisobotlarni tasdiqlash tartibi.</p>	2
13.	Budjet hisobotlarinig axborot imkoniyatlari va ularni tahlili	<p>1. Budjet tashkilotlari moliyaviy hisobotlari axborot imkoniyatlari va ularni tahlili.</p> <p>2. G‘aznachilik bo‘limlari tomonidan tuziladigan budjet ijrosiga oid hisobotlarni axborot imkoniyatlari va ularni tahlili.</p>	2

		3. Davlat budjeti ijrosiga oid hisobotlarning axborot imkoniyatlari va ularni tahlili. 4. Davlat sektori buxgalteriya hisobi xalqaro standartlari asosida budget hisobotlari axborot imkoniyatlarini takomillashtirish.	
	Jami		30

**Amaliy mashg'ulotlar
2-semestr**

№	Mavzular	Soat
1.	«Budget hisoboti» fanining predmeti va metodi	2
2.	Budget tashkilotlari buxgalteriya balansi	2
3.	Budget tashkilotlarining xarajatlar smetalari ijrosi to'g'risidagi hisoboti	2
4.	Budget tashkilotlarining budgetdan tashqari pul mablag'lari harakati to'g'risidagi hisobotlar	4
5.	Budget tashkilotlarida nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risidagi hisobot	2
6.	Budget tashkilotlarining debitorlikva kreditorlik majburiyatlari to'g'risidagi hisoboti	2
7.	Budget tashkilotlarining moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisoboti	2
8.	Davlat budjetiga va davlat maqsadli jamg'armalari budgetlariga daromadlar tushumlari to'g'risida hisobotlar	2
9.	Budget kassa ijrosiga oid hisobotlar	2
10.	Moliya organlarida davlat budjeti ijrosiga oid hisobotlar	4
11.	Davlat maqsadli jamg'armalari budjeti ijrosiga oid hisobotlar	4
12.	Budget ijrosiga oid hisobotlarni Umumlashtirish, ko'rib chiqish hamda tasdiqlash tartibi	2
13.	Budget hisobotlarinig axborot imkoniyatlari va ularni tahlili	2
	Jami	30

Amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yicha kafedra professor- o'qituvchilari tomonidan ko'rsatma va tavsiyalar ishlab chiqiladi. Unda talabalar asosiy ma'ruza mavzulari bo'yicha olgan bilim va ko'nikmalarini amaliy masalalar echish orqali yanada boyitadilar. Shuningdek, darslik va o'quv qo'llanmalar asosida talabalar bilimlarini mustahkamlashga erishish, tarqatma materiallardan foydalanish, ilmiy maqolalar va tezislarni chop etish orqali talabalar bilimini oshirish, masalalar echish, mavzular bo'yicha ko'rgazmali qurollar tayyorlash va boshqalar tavsiya etiladi.

Laboratoriya mashg'ulotlari

Laboratoriya mashg'ulotlari rejalashtirilmagan.

V. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Talaba mustaqil ishining asosiy maqsadi – o'qituvchining rahbarligi va nazoratida muayyan o'quv ishlarini mustaqil ravishda bajarish uchun bilim va ko'nikmalarni shakllantirish va rivojlantirish.

Talaba mustaqil ishni tayyorlashda muayyan fanning xususiyatlarini hisobga olgan holda quyidagi shakllardan foydalanish tavsiya etiladi:

- darslik va o'quv qo'llanmalar bo'yicha fan boblari va mavzularini o'rganish;
- tarqatma materiallar bo'yicha ma'ruzalar qismini o'zlashtirish;
- maxsus adabiyotlar bo'yicha fanlar bilimlari yoki mavzulari ustida ishlash;
- yangi texnikalarni, apparaturalarni, jarayonlar va texnologiyalarni o'rganish;
- talabaning o'quv-ilmiy-tadqiqot ishlarini bajarish bilan bog'liq bo'lgan fanlar bo'limlari va mavzularni chuqur o'rganish;
- faol va muammoli o'qitish uslubidan foydalaniladigan o'quv mashg'ulotlari;
- masofaviy (distansion) ta'lim;
- referatlar yozishni standart talablarga mos ravishda va hisoblash texnikasidan foydalanib mustaqil bajarishni o'z ichiga oladi.
- ilmiy maqola, anjumanga ma'ruza tayyorlash va h.k..

Tavsiya etilayotgan mustaqil ishlarining mavzulari:

- 1.«Budjet hisoboti» fanining predmeti va metodi.
- 2.Budjet tashkilotlari buxgalteriya balansi.
- 3.Budjet tashkilotlarining xarajatlar smetalari ijrosi to'g'risidagi hisoboti.
- 4.Budjet tashkilotlarining budjetdan tashqari pul mablag'lari harakati to'g'risidagi hisobotlar.
- 5.Budjet tashkilotlarida nomoliyaviy aktivlar harakati to'g'risidagi hisobot.
- 6.Budjet tashkilotlarining debitorlik va kreditorlik majburiyatlari to'g'risidagi hisoboti.
- 7.Budjet tashkilotlarining moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisoboti.
- 8.Davlat budjetiga va davlat maqsadli jamg'armalari budjetlariga daromadlar tushumlari to'g'risida hisobotlar.
- 9.Budjet kassa ijrosiga oid hisobotlar.
- 10.Moliya organlarida davlat budjeti ijrosiga oid hisobotlar.
- 11.Davlat maqsadli jamg'armalari budjeti ijrosiga oid hisobotlar.
- 12.Budjet ijrosiga oid hisobotlarni umumlashtirish, ko'rib chiqish hamda tasdiqlash tartibi.
- 13.Budjet hisobotlarining axborot imkoniyatlari va ularni tahlili.

VI. Talabalar bilimni baholash mezonlari va kreditlarni olish uchun talablar

Fanga oid nazariy materiallar ma'ruza mashg'ulotlarini ma'ruzalarda ishtirok etish va kredit-modul platformasi orqali ma'ruzalarni mustahkamlash hamda belgilangan test savollariga javob berish orqali amalga oshiriladi.

Amaliy va laboratoriya mashg'ulotlari bo'yicha amaliy ko'nikmalar hosil qilish va o'zlashtirish mashg'ulotlarga to'liq ishtirok etish va modul platformasi orqali topshiriqlarni bajarish natijasida nazorat qilinadi.

Mustaqil ta'lim mavzulari modul platformasi orqali berilgan mavzular bo'yicha topshiriqlarni bajarish (test, referat va boshqa usullarda) bajariladi.

Fan bo'yicha talabalar test usulida oraliq nazorat va og'zaki (yoki test) usulida yakuniy nazorat topshiradilar.

Talabalar bilimi O'zbekiston Respublikasi OO'MTVning 2018 yil 9 avgustdagi 9-2018-son buyrug'i bilan tasdiqlangan "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimni nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risidagi Nizom" asosida baholanadi.

Talabalarning bilimi quyidagi mezonlar asosida:

-talaba mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi, ijodiy fikrlay oladi, mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda — 5 (a'lo) baho;

-talaba mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda — 4 (yaxshi) baho;

-talaba olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda — 3 (qoniqarli) baho;

-talaba fan dasturini o'zlashtirmagan, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunmaydi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega emas deb topilganda — 2 (qoniqarsiz) baho bilan baholanadi.

Yakuniy nazorat turini o'tkazish va mazkur nazorat turi bo'yicha talabaning bilimni baholash o'quv mashg'ulotlarini olib bormagan professor-o'qituvchi tomonidan amalga oshiriladi.

Fan dasturida berilgan baholash mezonlari asosida fanni o'zlashtirgan talabalarga tegishli ta'lim yo'nalishi (magistratura mutaxassisligi) o'quv rejasida ushbu fanga ko'rsatilgan kredit beriladi.

VII. Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbalari

Asosiy adabiyotlar

1. Mehmonov S. va Ubaydullayev D. Byudjet tashkilotlarida buxgalteriya hisobi. Darslik. – T.: “Sano - standart”. 2013. 454 b.
2. Mehmonov S.U., Karimova Z.X., Tursunov A.S; “Byujet tizimi” Darslik, T.; “Iqtisod-moliya”, 2018 yil. 544 bet.
3. Tuychiyev A.J., Ostonokulov A.A., Ibragimov K.SH., Tursunov A.S. Byudjet hisobi. Darslik – T.: “Iqtisod-Moliya” 2018. –428 b.
4. Tuychiyev A.J., Ibragimov K.SH., Byudjet hisoboti. O'quv qo'llanma – T.: “Iqtisod-Moliya” 2018. –254 b.
5. Ibragimov K.SH., Byudjet hisoboti. Darslik – T.: “Iqtisod-Moliya” 2019. –540 b.
6. Tuychiyev A.J., Ostonokulov A.A., Ibragimov K.SH., Tursunov A.S. Byudjet tashkilotlarida byudjet hisobi. Darslik – T.: “Iqtisod- Moliya” 2019. –329 b.
7. Hamdamov B.K. va Ostonokulov A.A. Byudjet nazorati. O'quv qo'llanma. “IQTISOD MOLIYA”. – T.: 2018. 318 b.
8. Коренкова С.И. Бюджетный учет и отчетность. Учебное пособие для вузов. — Москва: Издательство Юрайт, 2019. — 195 с.

Qo'shimcha adabiyotlar

9. Mirziyoyev SH.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. – Toshkent: “O'zbekiston” NMIU, 2017. – 488 b.
10. Mirziyoyev SH.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. – Toshkent: “O'zbekiston” NMIU, 2017.

– 104b.

11. Mirziyoyev SH.M. Erkin va farovon, demokratik O‘zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. – T.: “O‘zbekiston” NMIU, 2017. – 56b.

12. Mirziyoyev SH.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta‘minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi.–Toshkent: “O‘zbekiston” NMIU, 2017.– 48 b.

13. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi. 25 yanvar 2020 yil.

14. “O‘zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo‘yicha harakatlar strategiyasi to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldagi PF-4947-sonli Farmoni.

15. “Byudjet ma‘lumotlarining ochiqligini va byudjet jarayonida fuqarolarning faol ishtirokini ta‘minlash chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining PQ-3917- sonli qarori, 2018 yil 28 avgust.

16. O‘zbekiston Respublikasining 2019 yilgi asosiy makroiqtisodiy ko‘rsatkichlari prognozi va davlat byudjeti parametrlari hamda 2020- 2021 yillarga byudjet mo‘ljallari to‘g‘risida PQ-4086 26.12.2018 yil.

17. 2020 yil uchun O‘zbekiston Respublikasining davlat byudjeti to‘g‘risidagi O‘RQ 589-sonli qonun 09.12.2019 yil “Byudjet tashkilotlari va byudjet mablag‘lari oluvchilarning davriy moliyaviy hisobotlarini tuzish, tasdiqlash hamda taqdim qilish bo‘yicha qoidalarni tasdiqlash haqida”gi O‘z. Res. moliya vazirining buyrug‘i (Adliya vazirligida 15.02.2018 yilda 2971-son bilan ro‘yxatga olingan).

18. “Byudjet tashkilotlari va byudjet mablag‘lari oluvchilarning xarajatlar smetasi va shtat jadvallari tuzish, tasdiqlash va ro‘yxatdan o‘tkazish tartibi to‘g‘risidagi nizomga o‘zgartirish va qo‘shimchalar kiritish haqida”gi O‘zbekiston Respublikasi moliya vazirining buyrug‘i. Adliya vazirligida 2018 yil 8 noyabrda 2634-2 raqam bilan ro‘yxatga olingan.

19. Tuychiyev A.J., Toshmuxeamedova D.A. G‘aznachilik. Darslik. – T.: “Iqtisod-Moliya”. 2019. – 840 b.

20. Toshmuxeamedova D.A. Byudjet g‘azna ijrosi. O‘quv qo‘llanma. – T.: “Iqtisod-Moliya”. 2019. – 430 b.

Axborot manbaalari

21. www.gov.uz – O‘zbekiston Respublikasi xukumat portali.

22. www.lex.uz–O‘zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma‘lumotlari milliy bazasi.

23. www.mf.uz– O‘zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi rasmiy sayti.

24. www.tfi.uz – Toshkent moliya instituti sayti.

25. www.ach.gov.uz–O‘zbekiston Respublikasi Hisob palatasining rasmiy sayti

26. www.openbudget.uz–O‘zbekiston Respublikasi “Ochiq byudjet” portali

27. www.ipsasb.org – Davlat sektorida buxgalteriya hisobi standartlari bo‘yicha xalqaro tashkilot